

## Latvijas iedzīvotāju zināšanas par pasīvās smēķēšanas ietekmi uz cilvēku veselību

Jūlija Sapuna<sup>1</sup>, Jānis Dundurs<sup>2</sup>

<sup>1</sup> Daugavpils Medicīnas koledža, Latvija

<sup>2</sup> Rīgas Stradiņa universitāte, Aroda un vides medicīnas katedra, Latvija

### II

**Ievads.** Pasīvā smēķēšana ir dzīvību apdraudoša sabiedrības veselības problēma. Aktīvi smēķējošo cilvēku daudzums samazinās, bet joprojām tā ir milzīga problēma, neraugoties uz periodiski veicamajiem pretsmēķēšanas pasākumiem. Pasīvās smēķēšanas dēļ katru gadu mirst 1% pasaules iedzīvotāju. Pasīvā smēķēšana veicina daudzu slimību attīstību.

**Darba mērķis, materiāls un metodes.** Noteikt populācijas zināšanu līmeni, sadalot to uz četrām grupām pēc intelekta kritērija, un apskatīt jaunākās literatūras datus par pasīvās smēķēšanas ietekmi uz cilvēka veselību. Mērķa sasniegšanai tika apkopotas un analizētas 384 anketas, kuras aizpildīja četras respondentu grupas. Tajās bija iekļauti jautājumi par dzimumu, vecumu, nodarbošanos, smēķēšanas paradumiem, attieksmi pret aktīvu smēķēšanu, zināšanu jautājumi par pasīvu smēķēšanu, kā arī attieksmes izzināšanas jautājumi. Iegūtie rezultāti tika apstrādāti ar *Microsoft Word 2010*, *Excel 2010* programmu un programmas SPSS 22. versiju.

**Rezultāti.** Literatūras apskatā apkopoto zinātnisko pētījumu analīze ļauj domāt, ka pasīvā smēķēšana ietekmē cilvēka veselību līdzīgi kā aktīvā. Anketu aizpildīja 384 cilvēki no četrām sabiedrības grupām. No visiem aptaujātajiem nekad nebija smēķējuši 39% (n = 148) respondentu, bet 29% (n = 112) aptaujāto smēķē vairākus gadus. 46% (n = 178) respondentu uzskata, ka pasīvās smēķēšanas ietekme ir ļoti stipra. Vairāk nekā puse aptaujāto uzskata, ka pasīvā smēķēšana negatīvi ietekmē visas orgānu sistēmas.

#### Secinājumi.

1. Apkopotās literatūras analīze ļauj domāt, ka pasīvā smēķēšana ietekmē cilvēka veselību līdzīgi kā aktīvā.
2. Salīdzinot ar citām grupām, mediķu un medicīnas studentu vidū ir visvairāk cilvēku bez smēķēšanas pieredzes.
3. Vairāk nekā puse aptaujāto uzskata, ka pasīvā smēķēšana negatīvi ietekmē visas orgānu sistēmas.
4. Attieksmi pret "pretsmēķēšanas" likumu nosaka dzimums, smēķēšanas pieredze un izglītības līmenis.
5. Zināšanas par pasīvās smēķēšanas kaitīgo ietekmi uz cilvēka veselību labākas ir cilvēkiem ar medicīnisko izglītību.